

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendőek.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalnak, Demjén L., Keresztény P. kereskedésében

Egyes szám ára 5 kr. o. ö.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: 6t hasábos garmond sorért 6 kr., egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papir-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pestre: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fűddautca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.

Nyitlitter sora 20 kr.

Közigazgatásunk reformjáról.

IV.

(A—a) E reform kidolgozása egy kormányi és országgyűlési tagokból összealkotandó vegyes bizottság feladata lehetne, nem egyes elmélkedő emberé, sem valamelyik szakminiszteriumé; mert állami igazgatásunk egész rendszerében majd mindent nagy és lényeges hibák vannak, a miket egyénileg vagy nem, vagy csak hiányosan, egy testületi egyetemes tanácskozás útján ellenben alaposan és minden oldalról meglehetne ismerni és az országgal is megismertetni. Gyökeres, összefüggő, rendszeres javításokat e nélkül behozni nem lehet, palliatív, részenkénti orvoslás pedig itt nem sokat segít.

Azért mondám a vegyes bizottságot szükségesnek, mert az adminisztrációt annak keretén kívül meg tanulni nem lehet, a bizottság felét ilyen gyakorlati férfiakból óhajtanám; a másik felét független állású férfiakból szeretném kiválasztva látni azért, hogy ezek a közjó és a magasabb állami érdekek szempontjából fogják fel a teendőket, a mely magasságára az önzetlen objectivitásnak a hivatalnokféle ember még ha miniszternek hívják is, csak igen ritkán emelkedik.

Természetesen következik ebből, hogy a mint eddig, ugye cikkemben is én rendszeres reformrésztételeket nem, hanem csak egyszerű reform eszméket adhatok, melyeknek gyakorlatiaságáról meg vagyok győződve, s a melyeknek életbe léptetésétől jót várnék.

Elsőnek, legfőbbnek és halaszthatatlannak tartom a törvényhatóságok új kikerekítését. Erre az idő annyira elérkezett, az emlék úgy sürgeti, hogy ezt indokolni nem szükséges. Ezt a legrövidebb idő alatt létesítnünk kell, ha szabályos, jó és olcsóbb közigazgatást akarunk.

Ilyen eszmének tartom azt, hogy a centralisatió terén tovább ne menjünk. Elmentünk már a Rubicon azon határáig, a melyen túl a kihalt helyhatósági élet sivatag pusztája kezdődik. Ne vonjunk minden vért és életet a központra. Hagyjunk fenn az organismus többi tagjának is a nyári munkakört, hogy önhatáskörében a közjóra és a maga javára is üdvösen munkálkodva önmagát fentartassa. Mi hasznunk lesz ha Magyarországon szive kamaráiban tulságos lesz a vér lüktetése, de a végső ízeket, a vármegyéket, városokat és falvak községeit, jég hideg dermedtség fogja el? Ne centralisáljuk immár többet, adjuk meg az autonomiának is a maga jogát, s törvényes jogkörében engedjünk szabad erőfejlődést minden törvényesen elismert hatóságnak és testületnek.

Ilyen eszmének tartom a felsőbb hivatalokra nézve az incompatibilitás törvény által kimondását, s az elvnek a közigazgatás egész mezején szigorú alkalmazását. A napnak hat dolgot ki muuka-órája van. A ki lelkiismeretesen dolgozik, ez alatt lelki és testi ereje 24 órára kimerül. Minő figyelme lehet annak a miniszteri hivatalnoknak, a ki 10-től 2-ig a parlamentben beszél, vagy legalább jelen van, szükség esetén közreműködik, midőn irodájába 4—5 órakor fölmenve, hivatalos teendői után lát! Nekem bizony vagy az ily képviselő, vagy az ily hivatalnok nem tetszik. Két urnak szolgálni egyszerre nem lehet. Rég megmondták már: Pluribus intentus minor est ad singula sensus. Hiven, buzgón, alaposan dolgozva, egy hivatal egy elmét elfoglal. Kormányunknak nagy hibája a hivatalhalmozásra való

rosz példaadás. Ezt mint a polygamia tiltani s ki kell irtani az államkormány egész organismusából, fején kezdve el talpig, mert e rák-fene bele esett s elharapódzott minden politikai, vallási, köznevelési és más testületéknél. E nélkül gyógyulásunk nem lesz.

Harmadik reformeszmének tartom azt, hogy a hivatalok betöltésénél ne legyen a döntő elv az egyik vagy másik párthoz tartozás, ne a nemzetségre, vallásra s osztályra, valamint rokonságra vagy barátságra való tekintet. Sok jó erőteljű fosztotta meg magát a kormány az által, hogy a kinevezendők mindegyikét politikai confessióját kérdezte. Washington, E. Amerika e féltene csak a miniszterektől és államtitkároktól kívánta meg a vele egy politikai hitvallást — senki mástól az egész kormányzatban nem! Nálunk első kérdés minden ajánlásnál és kinevezésnél: miféle párti? Szerencsétlen politika! Szerintem több a jellem egy férfiban a ki régi elveit nem tagadja meg, mint a ki a szél felé fordítja azonnal — ha kell — köpenyét. Ezt mint a gyakorlatban károsnak bizonyult praxist el kell hagynunk. Legyen bárminő nemzet vagy felekezet tagja, ha valamely hivatalra legalkalmasabb, ki kell őt nevezni, oda kell helyezni a hol igazán helyén van, mert ebből leg több hasznat a közjó és az ennek munkálását hivatott kormány veszen. A hivatali köteleességnek, egy valódi férfinnal semmi köze a politikai vagy vallási meggyőződéssel; ez az ő benső tartalma s lelkiismerete ügye, amekül külső perfect tartozás, mit minden körülmények közt teljesíteni kell, s becsületes ember teljesít is.

En részéről inkább félnék mint kérem az azoktól az amphibialis lényektől, a kik az absolut hatalmu Bachot, a félalkotmányoságot s Crennevillet mind hiven szolgálták; most is hűséget esküdtek a felelős kormányra, mint azoktól az önálló lelkű emberektől, a kik nem tagadják meg meggyőződésök, nem adják el a hatalomnak magukat. Mit Ezsau egy túl leneseért első szülőlttségi jog.

Negyedik reformeszmének kell lenni, hogy miniszter, osztályfőnök, főispán, tanfelügyelő, polgármester s bármi név alatt jó előjáró más mint állomására hivatott s valójában gyakorolt szakember ne legyen az ülőn idájában, főispáni széknél, saját vármegyéjében, általában hivatali helyén, legyen ott min, minden időben, mindenki által megtalálható, igazítsa hivatali köteleességét maga, lássa dolgok folyását saját szemével, intézze el az ügyes-bajokat saját értelmével s jó lelkiismerete és belátása szerint; ne kormányozzék nevében apró hivatalnokok, alárendelt urak, harmadrendű olym pusi kis istenkék! az előjáró jó vagy rossz példájától függ a közigazgatásban minden. A mely előjáró köteleseit ismeri és teljesíti, a kiben pályája it szeretet, a közjó iránt némi érzék van ott hanyagok az alárendelték is, ott a hivatalgait rendszeresen végzik el, a közigazgatásra is panasz. De a mely fő tisztviselő hivatali hivatali távol örökösön kószál, felgyűjtve ma tucetszámra a hivatalokat, s a főt, államkormányi hivatalnokai dolgait fölfelesen, inámmal viszi, ott bizony elromolnak az ahdeltek is, míg ellenben az előjáró erélyességű társai is hasonlólt költ fel. Éra a tapasztalatra jöttem, hogy a talpra esettek, tisztét hiven betöltő előjárótól függően a közdolgok helyes igazgatása. A a kormány. Ilyeket bír, bármi áron is meg kell tenni, a hol nincsenek, tőlük minden áron menni

mint mételeyektől, s helyökre hivatott, képesített s köteleességeik teljesítésében buzgó férfiakat kell állítani.

Volna még egy elméletben helyes, de gyakorlatban nehezen alkalmazható reformeszmé, hogy t. i. a hivatalnokok száma apasztassék s a megmaradókra több köteleesség, hosszabb ideig való munkaszak, nagyobb javalom mellett ruháztassék. Amde itt előáll akadályul az állam pénzügyi érdeke: hogyan adni ennyi száz egyéneknek nyugdíjt vagy végellátást szolgálattétel nélkül! Pedig sokkal nagyobb a reszteség azok fenntartásában; mert ők képtelen voltak s lelkiismeretlenségük dacára mind előbb mennek az években, olykor még a hivatali fokozatokon is; a tanügynek nem előde hátramaradói a bureaukban terjesztik a rossz szellemet, röstösgük keseríti a munkásabb tisztviselőket s évek mulva még nagyobb terhőkre válnak az államnak.

Azonban egyelőre e haj jelzése legyen elég, azt hiszem, az orvoslás eszközei is majd elkövetkeznek, mihelyt a nemzet közvéleménye e kiirtandó kóranyag természetével eléggé megismerkedett.

Az érintettek a közigazgatás organismusának külső alakzatára tartoznak.

A belsőre nézve is tömördek lenne a teendő. Ilyen a hivatali irány reformálása. Az ép nyelvérzékű ember borzadással olvassa az egyes miniszteriumoktól kiadott rendeleteket: szók, mondatfűzés, nyelvtérmet, minden kifordítva eredeti sajátságaiából tele germanizmussal, latinizmusokkal áradozó, itt-ott érthetetlen zagyvalék az egész irány.

Az ügydarabok időrendje és fontosságuk szerinti irodai és levéltári pontos kezelésének semmi állandó és czélszerű törvénye, az evidentiának könnyű fölkeresésnek semmi kulcsa, semmi ellenőrzési szabályok, nincsenek osztályi és levéltári kimerítő tárgymutatók, nincsenek biztos állandó tárgymutató szók (Schlagwort) stb. elannvira, hogy 10 év alatt miniszteriumaink levéltárait a teljes összezavarodástól kell féltetnünk.

Végre van a mostani alkotmányos tisztviselői lelkületében s magatartásában két nevezetes feltűnő jellemvonás: 1.) hogy közülök sokan ők önfeledeget gögjükben a nép urainak, nem tisztviselői szolgáltaikat tartják magukat, 2.) a miniszteriumoknál fejlődésben van valami émeletítő dölyfösség a magosabbbaeska állásukban, lenézése a kisebbeknek, valami durva parancsolni vágyakozás, a mi absolut korszakban sem illenék, alkotmányos kormányzás tisztviselőinél épen szegénytelen gyöngesség.

Általában sok, igen sok a mi közigazgatásunkban az irtani, tisztázni, javítani való, a külföldben is, de a belsőben, a szellemben is. A II. József pastorale-ját jó lesz tanulmányozni állam- és kormányférfiainknak úgy, mint közigazgatási tisztviselőinknek.

A királyi család a bécsi világkiállítás palotában.

— Király és Királyné ő felségeik, Rudolf koronaherceg, Giz ela főhercegnő és Rainer főherceg Bécsben folyó hó 9-én d. u. megsejlelték a világkiállítási építményeket. A legmagasb udvar elfogadására a világkiállítás főigazgatója br. Schwarz-Senborn, az iroda tagjai, a bizottmányok elnökségei, az idegen államok biztosai, az építésnél foglalkozó iparosok, a hadmérnök-csapatok parancsnoka Werner ezredes, Steyskal főbiztos és a világkiállítás hivatalnokai jelentek meg. B. Sahvarecz főigazgató azon szerencsében részesült, hogy ő felségeik számára kalauzál szolgálhatott, míg Hasenauer építész Rudolf fhg urnak és

Gizela fhgnőnek adá meg az óhajtott felvilágosítókat.

Ő felségeik először is ama koronát szemlélték meg, mely a rotunda megkoronázására van rendeltetve, és Gschmeidler gyárnoknak legmagasb elismerését fejezik ki a sikerült mű fölött. Erre ő felségeik az iparcsarnok nyugati részébe vonék utjokat, s az angolországi és svajeci osztályokban ezen államok biztosait, Owent és Brun-alezredest bemutatták maguknak.

Erre ő felségeik a gépcsarnokba mentek s abban az összes építményeket megsejlelték. Rövid szünet után ő felségeik folytatták az utat, megsejlelték a nagy csarnokok közti pavillonokat s ezután különös figyelmet szenteltek a rotundának. Ő felségeik az egész keleti csarnokon áthaladtak, s itt a törökországi és keleti osztályokban bemutatták magoknak Swegel és Calic főcsoual urakat, kik ezen területek kiállításáról jelentést tettek. — Továbbá még Grimburg-anár, Halmshlager építőmester, s a földmívelési osztály vezetője, de Pretis ur is azon szerencsében részesültek, hogy ő felségeiknek bemutatták. A legmagasb uraságok még a művészeti csarnokot is meglátogatták s huzamosb ideig mulattak a törökklahzában, hol a török kömivesek ő felségeiknek bemutatták.

Miután ő felségeik a kiállítás ezen részét elhagyták, b. Schwarz a legmagasb felszólításnak engedve, bemutatá az elnökség tagjait, még pedig dr. Thaa osztálytanácsost, Hirsch Gyula elnök előadót, dr. Pisling Teophilt, dr. Rocast, Macca tanárt, Lovag Maurert és dr. Plasont. Császár és király ő felsége az urak mindgyükét üdvözlé, s mindgyüköknek elismerését fejezte ki.

Végül még az egyiptomi kiállítás épületeket szemlélték meg a felségek. Az udvarban ő felségeik bemutatták maguknak az egyiptomi kiállítás vezetőjét Brugsch tanárt, a kir. japáni biztot: Comatot és Sekizavát, és a chinai kiállítás vezetőjét, Dettring várnigazgatót. A legelőkelőbb érdekek fogadták ő felségeik a főigazgató jelentését, s megelégedésüket fejezik ki a munkálatok gyors haladása fölött. Mielőtt ő felségeik e helyet elhagyták volna, még Werner ezredes és Steyskal rendőrfőbiztos szerencsések voltak ő felségeiknek bemutatni s a legmagasb elismerés kifejezését nyerni meg. A legmagasb udvar látogatása két órával tovább tartott.

Közép-Csik, mart. 7.

Múlt hó 25-dik napján, a csik-csomortáni határban, fényes nappal, midőn két egyén lenne a szomszéd faluba, két farkas által megtámadtván, csak nagy nehezen tudtak e hivatal vendégektől megszabadulni. — Ezek megszabadultak; de ez utasoktól nyomban követte egy más egyén, ki nem sejtven a veszelty, minden gondolkodás nélkül haladt az uton tova. E szegény embernek kézbélje egy butykós bot volt; izzadságát letörölendő, megállt; midőn a két komondor jobbjá és balja felől kaph — kaph fogosattogatásokkal jelentik megérkezéseket. A küzdés elkezdődött, míg az ember kifárad, eszmélete is már fogyni kezd, de a végperczben sem veszté el lélekjelenlétét, hanem összeszedi minden erejét, szerte néz s e kétségbeesítő pillanatban nem messze magától, levágva meg lát egy csapost, oda fut és ezt felragadva nyilseben visszatér — így ér az erdő széléhez (mely nem messze volt) hol két emberrel egy szekeret talált — azonnal összerogyik; így hagyják el a dühös állatok az embert. Az utazók felvették a szekerre az üldözöttet, visszasiettek a faluba, hol tudomására hozván a bíró urnak az ügyet; ez azonnal szigorú parancsolatot adott ki mindenkinek a farkasok elejtésére kisetni. — Az erélyes föllépés használt, mert az nap mind a két farkast elejtették; csak a szegény megtámadott nem hagyhatja meg el az ágyat. A bíró urnak továbbra is kitarló erőt; a betegnek felgyógyulást kívánunk! Csodálatos, hogy bár telünk alig volt, mégis más évekhez hasonlítva — az idén legtöbb ily fenevadat ejtettek el e vidéken.

Időjárásunk eddig kiderült; de ma beborult és eső kezdett hullani. — A vetések szépen zöldelnek.

Dombváralyi.

Az erdélyi gazdasági egyesület 1872-ik évi pénztári zárszámadása.

Bevétel.		Kiadás.	
1872.		1872.	
Félfolyó Egyenként	Összesen	Félfolyó Egyenként	Összesen
o. é. frt kr	o. é. frt kr	o. é. frt kr	o. é. frt kr
I., Átmozgatás 1871. évi zárlat szerint	60447 16	60447 16	
II., Ehez járult 1872-ben:			
1 Alaptőke címén:	80		
urbéri papirokban készpénzben	1050		
Gépsz. szakosztály átirít tőkije	1890		
2 Rendes jövedelem	88		
szelvény jövedelem kölcsön tőke kamat alapítv. „ „ részvénydíj jövedelem	483 37 2214 07 742 33	3940	
3 Köztelki jövedelem	1099 37	4539 14	
4 Gazdas. vándorgyűlésre állam segély tárlati jövedelem	1670 23	1670 23	
5 vándor tanári általány	1100		
méhkasokra államdíj	128 67	1228 67	
6 arany alap kamatja	1000	1000	
7 gazdasági verseny díj alap kamatja	400	400	
	20 37	20 37	
	180	180	
		73247 37	
			73247 37

Tévedést fenntartva!

Kiadta Kolozsvárt, 1873. febr. 27-én.

Hintz György, s. k.
egyleti pénztárnok.

Ezen kimutatás tételeit a könyvek tételeivel egybevetve, mindenkben megegyezőnek találtuk.

Kolozsvárt, 1873. március 6-án

Br. Huszár Sándor, s. k.

Filep István, s. k.

Gamauf Vilmos, s. k.

Legujabb táviratok.

Zágráb, márcz. 12. Az „Obzor“ szerint Miksich Zágrábmegyei főispán báni helytartónak van kijelölve. A hivatalos lap kívánja, hogy a horvát honvéd ker. parancsnokság adhasson házassági engedélyt horvát honvédeknek.

Madrid, márcz. 11. A kormány győzött. — Egy kiengesztelési szavazat érdekében tett indítvány 186 szóval 16 ellen elfogadtatott.

Brüsszel, márcz. 12. A követkammera tegnap esti ülésében folytatták a vitákat a luxemburgi vasút visszavásárlására vonatkozó törvényjavaslat felett. Lescart képviselő Philippart iratát a kamara és ország családúba ejtésére irányított komédiának nevezi; a szerződést gyalázatosnak tartja és a kormányt hevesen megtámadja. Szónok ezért rendreutasított. Két baldali nem helyesli Lescart rendreutasítását. Miután ez utóbbi kinyilatkoztatta, hogy nem a miniszterek becsületességét támadta meg, a rendreutasítás visszavonott. Lescart beszédét folytatva azon véleményét fejezte ki, hogy a luxemburgi pálya kisajátítása nem szolgálhat okul Angolországban diplomatiail felépésre.

Berlin, márcz. 12. A birodalmi gyűlés ma nyitott meg császári trónbeszédével, mely törvényjavaslatot helyez kilátásba a német várendrszer átalakítására vonatkozólag, mely a nagy fegyverhelyek védképességét fokozni fogja és megengedendi, hogy más erődítések fentartásáról le lehessen mondani; továbbá az utolsó háború rokkantjainak és az általok hátrahagyottak igényeik szabályozásáról a hadi kárpótlásból; a hadi tengerészet átalakításáról, az általános katonai törvényről, hogy a nemzet védelére és annak kiképzetésére biztosítsák, melyet tőlünk a külföld irizyel, és a mely kezességet nyújt az iránt, hogy Németország békében a szellemi s gazdasági javaknak örvendhessen; továbbá törvényjavaslatokat igér az ország szolgálmányairól háboru esetében; a birodalmi hivatalnokok, tisztek és altisztek helyzetének javításáról, a pénzügy, postajgyőről és sóadó megszüntetéséről.

Előterjesztmény ígérték végül a Franciaország költöt egyezményről, melyből kitűnik, hogy Franciaország igeiis megelőzte a fizetési határidőket, és hogy a múlt évi trónbeszédben kifejezett remény, miszerint Franciaországban a belállapotok a nyugalom és mezőgazdasági haladás szellemében fognak kifejlődni, — nem csalódott, ennél fogva remélhetőleg nincs messze a pilan, melyben a francia terület végleges odahagyása hamarabb lehetővé váland, mint kilátásba volt helyezve.

A trónbeszéd megérinti továbbá a külföldhöz való viszonyokat, és ezeket mondja: A birodalom viszonyai az összes külállamokhoz igazolják azon teljes bizalmat, melylyel a császár a béke fenntartására és előhaladó megszilárdulására számít. Ezen bizalom a maga teljes jogosultságát a hatalmas

szomszédbirodalmak uralkodóival való barátságos viszonyokból meríti, melyek az uralkodók berlini látogatása folytán megsilárdultak.

Ezen, a béke kezességére szolgáló jó viszonyokat a szomszéd birodalmakkal fenntartani: a császár folyvást kedves feladatának tekintendi.

London, márcz. 12. Az alsóház elnapolá magát Gladstone kérésére, ki kinyilatkoztatta, hogy a legutóbbi szavazás folytán értékesnie kell kártársait. A „Daily Telegraph“ szerint Gladstone bizonyosan le fog köszönni, és Disraeli fog megbízni az új cabinet alakításával.

Kerkapoly pénzügyminiszter felelete az erdélyi vas-, réz- és kőszénbányákra vonatkozólag.

Buda Sándor megújítja a pénzügyminiszterhez még a múlt év november 18-án tett interpellációját az erdélyi vas-, réz- és kőszén-bányákra vonatkozólag, melyre még a mai napig feleletet nem kapott. Kérde: szándékozik-e a pénzügyminiszter ezen interpellációra a legrövidebb idő alatt felelni, vagy sem?

Kerkapoly Károly pénzügyminiszter: Kérem az interpellációt és bátor leszek a választ azonnal megadni. Hogy miért nem adtam meg a választ mindeddig, annak az a jó oka van, hogy a tényállás, hogy úgy mondjam, még lévőben volt. Nem mint ha én nem tudtam volna róla semmit, hanem azon műtét, melyre a kérdés vonatkozik, éppen készülöben volt. Tehát sem azt nem mondhatam, hogy semmi való nincs benne, sem azt, hogy úgy van, mert az ügy készülöben volt. Be akartam válni, hogy bizonyos mérvig a tárgyalások be legyenek fejezve. Ez oka annak, hogy mindeddig nem válaszoltam. Most pedig válaszolok. A kérdés első pontja az: „Való-e, hogy az erdélyi vas-, réz- és kőszénbányák eladódva tetteket a franko-magyar bank vagy más consortiumnak 6 millió forintért? Nem való; nem tetteket eladódva; hanem való az, hogy szerződés kötött ezekre vonatkozólag oly célból, hogy itt nagyobb mérvű befektetés eszközöltetvén, részint a vasérc kibányászására részint annak feldolgozására, részint a szénnek nagyobb mérvű termelése lehetővé váljék, lehetővé váljék pedig anélkül, hogy mindezen nagyobb mérvű befektetéseket, melyek azzal egybefüggének az állam magából legyen kénytelen eszközölni a nélkül, hogy az adminisztráció, és nem csak az adminisztráció, de a manipulációk és aprólékos gondjai az államkormányra nehezedjenek, az állam büroauból vezettessenek, a mit sajnos tapasztalaim után előnyösnek én legalább nem mondhatók. (Helyeslés.) Egyébiránt egy másik oka, a miért az interpellációra későbbem feleltem, az is, mert én megvallom, az ilyen tárgyat nem tartom alkalmasnak, hogy egy interpellációra adott feleltem

TÁRCSA.
„BÁNYFY DÉNES“
(korrajz két kötetben).
Irta
Komáromy Ferencz.
Első kötet.
VIII.
A tanács.

— Nincs okom azt hinni, hogy Teleki Mihály kezdet óta önzés nélkül karolta fel a menekültek ügyét... Kellott lenni oly időszaknak, midőn neki ígéretek tetteket... de ha csak önzést állítanak tettei rugójának, csalódnám. Van azokban szerepe a hazafiságnak is, mert nagyra-vágyását más uton könnyebben kielégíthetné, mint ezen, midőn azt a nemzeti érdek és szabadság szent ügyével kapcsolja össze.

Másnap Daczonak, a Portán levő oratornak, titkos utasítás küldetik, hogy a menekültek ügyében hallgasson! Többek közt így szól az utasítás: „Ha ő kegyelmük (t. i. a menekültek) kimenetelünket sollicitálják, hűséged ne inturbálja, de nyomukban legyen, tetteiket írásba foglalja és vigyázzon arra, hogy e hazának romlására való dolgok ne ágitáltassanak.“¹⁴⁾

Mi pedig, kik az előbbi fejezetben történeteket ismerjük, a kérdés iránt tájékozhatjuk magunkat. Teleki Mihály uram ugyanis a fegyveres fellépésnek idejét elérkezettnek nem látta, mert Zrínyi és Nádasdi után a hazafi pártban még nem mutatkozott oly kitűnőség, ki tetterő, ész vagy vagyonosság alapján a mozgalom központja s a fegyveres erőnek, a hadnak vezére lehetne.

De tekintünk a termekbe. Régi jó szokás az minálunk, hogy komoly országos ügyeket lakmározás fejezi be. A zajos tanácsulást még zajosabb ebéd követte. Apaffi Mihály uram elnökölt itt, kiről a krónika fenn

hagyta, hogy ilyenkor néha egy veder bort is elszokott fogyasztani.

Ebéd után a nők elhagyják a termet s a férfiak erdélyi régi szokás szerint körbe állva folytatják az ivást. A fejedeleme sorba járja az urakat, saját kezével nyújtja nekik a tele serleget, nem szüvén a kínálatással „Igyék kegyelmeitek?.. Az én egészségemért!.. a haza javáért a török szultánért!.. a szép asszonyokért!.. s a többi!..“

A bor nem csak a vonzalomnak, de a gyűlöletnek is lángot tüzet kölcsönöz.

Apaffi megpillantván Bánffy Dénes egy ablak mélyedés felé vonulni, hozzá közelodik kezében rubin és smaragd kövekkel kirakott pompás billikomat tartván, familiaris arcczal a serleget feléje nyújtja s barátságos hangon megszólítja:

— Öcsém uram!.. rég óta akarok kegyelmeddel egy pár szót négy szem közt szólni?..

— Szolgálatára állok nagyságodnak!..

— Hagyjon fel kegyelmed a török boszantásával, ingerkedésével, de azért igyék kegyelmed!.. lám-lám Ali pasának a minap Hunyadnál szenvedett kudarcza rosz vért okozott Stambulban, de azért igyék, mint mondám az én egészségemért!.. s az ilyen főuri ártatlan tréfák a közügyet, a hazát veszélyeztetik ugysegélyen kegyelmednek ma nem izlik a bor!..

Bármennyire igyekezett is Apaffi szavait az odanyújtott serleg és közbeszött kínálatások által maszkirozni, azokat lehetőleg halkan és bizalmasan kikerekíteni, hogy más által, mint a kihez intézettek, ne észleltethessenek... mégis Béli Pál, ki úgy a tanácssteremben, mint az ebédlő asztalnál szemben ülven Bánffy val s a napi kérdés felett átellenesével időnként vitába ereszkedvén, vele folyton farkas szemet nézett, most sem téveszté őt szemelől s a fejedelem szavait töredékesen hallotta.

— Bizony bizony Diénes — szól Béli egyszerűen közelebb lépven — fölhangyánál valahára a külön politika üzessel s a török folytonos boszantásával!..

Apaffi meglepetést jelző szemeket mereszt Béli dőre s sajátos kedélyességével megjegyzi:

— Hegyes fülei vannak kegyelmednek Béli Pál uram!..

— Paterna admonitiot — szól gyorsan és kigyúlt képpel Bánffy — nem fogadók el mástól

mint a fejedelemtől és kikerek magamnak minden familiaritást!.. Azután a fejedelemhez fordulván folytatja — Isten éltesse nagyságodat!.. és az oda nyújtott serleget fenéig kiüríté.

— No No Diénes!.. folytatja sajátos nyugodt de éles modorával Béli — a dolog mindnyájunkat érdekel, de legközelebből tégedet... hisz a külön politika üzésért egyszer már amnestirozva voltál!..

Ráuffy a módor és hang egyiránt kihozta sodrából... a nyugodt arca, a sarcasticus mosoly a csaknem kedélyességgel vontatva tagolt goromba szavak, büszke szívén meganyinyi tördölések valának. — Hisz ezen ember felsőbbbségét, fölényét akarja éreztetni velem! ő gunyolni akar!.. gondolja magában s — a boizotat forogni kezd véle... szemei villámokat szornak, agya ég, arca lángol, s s fejt büszkén hátra szegvén szól:

— Hátrább az agarakkal székely... Ebnél nagyobb kurta!.. s elhitesd magaddal, ha így haladsz a dolyfben, ugy segélyen keresztül esünk egymáson!..

— Csak hogy én nehéz székely vagyok Diénes!.. válaszol Béli nyugodtan — s ha felyül talállok esni, hidd el ugy megnyomhatlak, hogy nem emeled fel többé fejedet!..

— Mit bolondoskodtak urak!.. szól Apaffi gyorsan közbök lépven — miféle dolog ez!.. ily kakaszkodás gyermekekhez illik!.. Nő mindjárt kezét nyujtsatok egymásnak.. koczozintatok és igyatok!.. Inter pocula non sunt seria tractanda.¹⁵⁾

Ezzel Apaffi öszve erőltette jobbjait, kezét fogatott a két durcás főurral s egész megnyugvással gondolta magában:

— Ittas koczódas volt az egész!.. aztán egyik sem akar kisebb lenni a másiknál... két éles kard nem fér meg egy hüvelyben!.. Béli talán azt sem tudja feledni, hogy feleségét Kemény János báljában Bánffy megszokolta... Ugy segélyen rosz betegség, vén emberek közt a fétekenység!.. asszony historia kihozza sodrából

¹⁵⁾ Poharak közt nem kell komoly dolgokat vitatni.

a legjámborabbat is... de csak hogy összebékéltetem őket!.. hála istennek, hogy összebékéltetem!..

Ily gondolatokkal tért vissza Apaffi a mulatozó urakhoz s az apródok által megtöltött billikomáknak sorba hordozását s a kínálatást folytatja: Igyatok urak!.. Legyetek vigan... s ne szukdössetek el!.. ugy segélyen nem akarja javamat, a ki nem iszik!..

Egész társaságban Teleki Mihály volt, a ki nem ivott és a ki észrevette a Bánffy és Béli összezörrenését.

A két főur csakhamar elhagyta a termet s ámbár két különböző ajtón távoztak, de mindkettő csaknem egyszerre érkezett az udvarra és rendelte csatlósainak a paripák elvezetését.

Bánffyra a friss külső léz, a marosvölgyi hűs szellő üdítőleg hatott, mintha közel vették volna le agya kábultságát, s vére forrónása csilapulni, nyugodt eszmélete visszatérni kezdett.

— Mit tévők? gondolja magában — mérsékletem elhagyott, hævem tulragadt!.. de nem voltam e felhiva, ingerelve?.. Ő megalázni, ő gunyolni akar!.. De várj csak Béli Pál, hideg vérel marczangolni megtanultam tőled, s alkalmam majd nekem is leend!

De Bánffynak más vérmérséklete volt, mint Béli dőnek... hisz maan tette föl marában, ő nyugodt kedélylyel marczangolni nem tudott. A mérséklet nem volt erően e ugyan, de a haragtartás, a bo-szu táplálása és alkalomszerűleg az alatomos megtorlás sem tartozott bünei közé.

Vissza sietett a terembe, firkésző szemei Béli dő keresztek, de nem találtak, mert ő azonnal nyoregbe dobta magát és távozott... A fejedelemehez fordult tehát, ki szintén indulóban volt egy oldalmozdalattal megszökni a mulatozók közül. Fejét bucsu üdvözlésre meghajtja s bocsánatot kért, hogy pillanata heve tulragadta, s megfeledezett a fejedelem tekintélyéről.

Apaffi ism-erte emberét s karon ragadván őt, bevezette magánzóbjába, hol most biztos negy szem közt a megbánás kedvező pillanatát fölhasználandó a mérsékletet, a török boszantásával való fölhangyást, s az uri tréfák megfontolását tüzetesebben lelkére kötötte.

(Foly. köv.)

előtessék olyképp, hogy csak a kérdést intézett képviselőnek van joga észrevétel tenni, azután senki másnak hozzá szólni joga nincs. Ezen kérdés megvitatását sokkal alkalmasabbnak tartom a költségvetési előirányzat illetékes pontjánál, a hol a képviselőház minden tagja a discussióban részt vehet, ha nem volna kellőleg felvilágosítva, nem pedig csak a kérdő képviselő.

Azért halasztottam a választ szándékosan azon időre, midőn a kérdéses dologgal tisztába jöhettünk, mert ez a cél, nem pedig az, hogy a minister válaszsa és a kérdő képviselő felszólalásával a dolog akár erre, akár arra elütessék. (Helyeslés.) Hogy „kikérdeztem-e a kolozsvári bányászati igazgatóságot, mint competens közeget e nagymérvű vásár előnyössége vagy hátránya iránt”, arra nézve azt felelem, hogy miután vásár nem forog lenna, tehát annak sem előnye, sem hátránya iránt nem kellett kérdést tennem Egyébirán a kolozsvári igazgatóságot nem kérdeztem meg, mert részemről legutóljára mennék azon igazgatósághoz, melynek ugyszólvá léte függ attól, hogy az állam saját kezelésében tartja-e azon bányászatot, vagy nem (Helyeslés) és azt hiszem, ez a legutolsó forum, melyhez ezen tárgyban kérdést intéznék. (Helyeslés.)

Végre kéri a képviselő ur: szándékozom-e ezen nagymérvű vásár megkötése előtt vagy egyidejűleg a kolozsvári bányászati igazgatóságnak erre vonatkozó tüzetes véleményét a ház asztalára letenni? Nagyon természetes, hogy a mondott oknál fogva nem szándékozom, de igenis ha kívánatik, kész vagyok mindazon aoták, melyekben ezen dolog mibenállása minden részletében teljesen megvilágítatik, a ház asztalára letenni, anynyival inkább kész vagyok erre, mert a vonatkozó szerződést a törvényhozás jóváhagyásának fentartása mellett kötöm, és a szerződést minden pillanatban kész vagyok a ház asztalára letenni vagy pedig, a mi még megfelelőbb, miután csak a legutolsó időben végeztetett be, épen mivel igen fontos és minden körülményt nagyon meg kellett fontolni s minddegyre újabb és újabb részletek merültek föl, talán a p. ú. bizottsághoz lehetne utasítani az idevonatkozó szerződést, hogy annak véleményével tétessék ide, mikor az illető pont a költségvetésben tárgyalatik; ugyanis kétféleképpen fordul elő ezen ügy: először az által, hogy a szükséglet rovataiban ezen bányákra ezen évre semmi sincs előirányozva, mert azt gondoltam, hogy a szerződés megkötése folytán azok társulati kezbe kerülnek, s így kiadásra már nem lesz ott szükség. Másodsor előfordulnak a fedezet rovataiban, miután a zsilvölgyi bányákba történt befektetések refundálásából jelentékeny bevételünk lesz azon hiány fedezésére, mely hiány fedezetét azon bevételek emelkedéséből, mely a törvényhozás intézkedései folytán várható, ez évben nem vélem még eszközölhetni. Ez válaszom az interpellatióra.

A „Kol. Közlöny” eredeti távsürgönye.

Feladott Pesten márcz 14-én d. e. 10 óra 40 p.
Érk. Kolozsvárra márcz 14-én 10 ó. d. e. 50 p.

A kormány tegnap a Deák körben kijelenté, hogy az adótörvényjavaslatokból Cabinetkérdést formál elfogadjatásuk valószínűtlen.

Külföldi hírek.

Párizsból 10-ről jelentik, Thiers egészségi helyzete fokozottan javult; azonban orvosai a folytonos nyugalom szükségét sürgetik, s ezért ő magát egészen elzárta tartja. Azt hiszik, hogy egy hétig, tehát a Broglie hg jelentése fölötti vita bezárása előtt nem fog a kancában megjelenni. A nemzetgyűlés 10-ki ülésében Belcastel azt kívánja, hogy a nemzetgyűlés szétesése előtt, az ország intézményei iránt határozatokat hozzon. Ő egyáltalában nem osztja Dufaure miniszter azon aggodalmában, hogy a terület felszabadulása után az országban zavarok fognának kitűnni. Dufaure miniszter azt válaszolja, hogy szavai helytelenül magyaráztattak. A német lapok őt féltreértették, ha azt állítják, hogy a francia kormánynak idegen katonákra van szüksége a rend fenntartása végett. Erre Belcastel módosítvány 480 szavazattal 162 ellen elvetetett. Az utolsó cikk elleni szavazás másnapra halasztott.

Versailles, márcz. 12. A nemzetgyűlés tegnap ülésében Giraud jobboldali, Franclieu szelso jobboldali és Louis Blanc baloldali a 30-as bizottmány javaslatának utolsó cikkét elejtetni kéri. Holnap folytak a viták.

Madridban, a kibékíthetlenség manifestációk által a katonákat maguk részére megnyerni igyekeznek, azonban sikertelenül.

Az „Imparcial” szerint a radical párt, a szombati szavazás következtében halva van. — Azt állítják, hogy Martos Heurik, Surdual és Otero, miután a kormány ellen szavaztak, beadták lemondásukat. Az állampapírok a nemzetgyűlés 9-diki szavazatának közömbösre jutása folytán emelkedtek.

A „Temps”-nek egy Madridból 4-ről kelt levele szerint a malagai kormányzó lemondott

állomásáról, s Madridba érkezett, mivel őszinte republicanus létén nem képes saját tekintélyének tisztelgetet szerezni. A malagai pornép több házakat kirablott.

Konstantinápoly, márcz. 11. A volt nagyvezér Midhad pasa igazságügyminiszterre, a jelenlegi igazságügyminiszter: Saffer pasa külügyminiszterre, és Syria volt kormányzója: pasa Rasid közlekedésügyminiszterre nevezetett ki.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, márcz. 14-én.

Figyelmeztetés. T. polgártársainkkal sietünk tudatni, hogy lapunk november 1-e óta legutányosabb árban vesz fel bármily alakban hirdetések; s ha kívánatik, a fogalmazásról is gondoskodik a „Kolozsvári Közlöny” kiadó-hivatala.

Az országgyűlés első ülészaka a „P. Lloyd” szerint, a nagy héten, szerdán, vagy csütörtökön (ápril 8—9) fog befejezteni. Közvetlenül husvét után megnyitják a második ülészak, és ennek azonnal előterjesztetik az 1874-ki budget. Hogy vajjon a költségvetést elnapolása előtt tárgyalja-e még a ház, az kétséges. Kívánatos volna, hogy megtörténjen.

A házszabályok átvizsgálására kiküldött bizottság márcz. 12-én folytatta a két javaslat megvitatását. Végre is a másodikot fogadta el, a következő lényeges módosítással: „Ha a tanácskozási alatti tárgyakban a szövegen levő indítványok egyike mellett már 20 tag szólott, 50 tag a vita berekesztését indítványozhatja; ily indítvány azonban nem adathatik előbb be, míg eszövegen levő indítványokhoz 20—20 tag szólanival kíván. A berekesztést kívánó indítvány aláírói csak az ülésen jelenlevő képviselők lehetnek. A ház e felett egyszerű felállás általi szavazással határoz. Ha az indítványt a többség elfogadja, a szövegen levő tárgy feletti vita a következő ülésben még folytatatik s ennek végeztével bezártnak tekintendő s csak a zárbeszédre jogosultak szólhatnak még.

A pénzügyi bizottság márcz. 12-ki ülésében az ipar és kereskedelmi ministerium költségvetésében foglalt azon összeget vette tárgyalás alá, melyet a képviselőház Zsedényi E. határozati javaslatával együtt a bizottsághoz utasított. A bizottság a költségek azon részét választotta ki, melyek 72-ben az előmunkálatokra felhasználattak. E költségekre vonatkozólag a minister utasított, hogy vagy póthitel kérvény vagy a zárszámadásoknál igazolja az előirányzott összeg tülhaladását. Az 1873-ra előirányzott összeget a ház 336,000 fra szállította le, az iparmuzeum számára szánt tárgyak beszerzésére fölvet 50,000 frtot is beleértve. Ezen összeget a bizottság csak úgy véli megszavazandónak, ha a minister ezen kérdés tárgyalása előtt kifogja jelenteni, hogy sikerült alkalmas helyiségről gondoskodnia, hol a tárgyak elhelyeztessenek úgy, hogy az ország tülterheltségével ne járjon. Delutáni ülésében, a törvényhatóságok költségeinek földözéséről szóló törvényjavaslat felett tanácskoztak.

A szombati redouti bankettre, melyet márcz. 15-én a kegyeletlen megülesére minden párt színezet nélkül rendeznek, meghívó nem hordatnak szet, hanem Bogdan István helybeli kereskedőnél a jegyek darabja 2 fitért váltható.

Ünnepozás. Tegnap az első korosztály jött sor alá s hogy mennyire kelletvőlegatit, míg kitelt a sor hadseregbe szükségelt száma, mutatja már azon körülmény is, hogy 160 közül csak 26 találhatott alkalmasnak. A honvédek részére ma soroznak a második korosztályból.

Menter Zsófia k. a. vasárnap megtartja hangversenyét. Figyelmeztetjük közönségünket e ritka műveléssel kapcsolkozó előadásra.

Vasárnap 1873. márcz. 16-án a városi vígadó tereben Menter Zsófia k. a. bajor kir. udvari zongoraművész és Popper D. ur, a bécsi cs. kir. udvari opera színház zenekarának első solo játékosai által rendezett hangverseny műsorozata: 1. Sonata h-gedű és gondokára op. 45 Mendelssohn-tól, előadja Menter k. a. és Popper ur. 2. Concert Gólttermautól, előadja gondokára Popper ur. 3. a) „Gretchen am Spinnrad” Schubertől, Liszt átiratában. b) Mazurka, Chopintól. c) „Auforderung zum Tanz” Webertől, Tausig átiratában előadja Menter k. a. 4. a) Adagio Boccheini-től. b) „Du bist die Ruhe” Schubertől (dal). c) Papillon, Popper-től, előadja gondokára Popper ur. 5. „Abránd”, „Don Juan”-ból Lisztől, előadja Menter. k. a. Helyárak: Körszék 3 frt. Zartszék 2 frt. Bemenet 1 frt. Jegyek előre kaphatók Stein Janos könyv- s zenemű kereskedésében, a hangverseny napján este a pénztárnál. A hangverseny alkalmával használt zongora Bosen-dorfer híres bécsi zongora gyáros raktarából való. Kezdeté este 7 órakor.

Br. Sina Simon Tolnán, földet adott tornaszati és falkola, szegények háza és más

még szükséges intézmények előállítására, miért is a képviselő testület jegyzőkönyvileg hálás elismerést nyilvánított neki.

A kir. igazságügyi miniszter által, a kolozsi járásbírók mellett bírósági végrehajtóvá Kolozsvári Ferenc nevezetett ki.

Római fürdő. Ó-Buda határában egy magánház építéskor a Duna mellett, Ó-Budán körül 120 lépésnyire a pinceásásnál egy pompás fürdőnek tojásdad és D. alaku márvány talajára találtak. Helyesen jegyzi meg a „M. U.” tudósítója, hogy ilyesmit figyelemmel kellene kísérnie Ó-Buda város kapitányságának, de úgy látszik, őt nem érdekli a régi, klasszikus világ szelleme és az archeologiai emlékkincsek bece.

Színházi vendégeink a közkezdveségű Gerecsné asszony és Fektér Ferenc színházunk pár év előtti első tenoristája, megérkeztek. Szombaton martius 15-én lesz az első operai előadás, és pedig: „A tévedt nő” (Traviata.) Ezt követi „Norma” — „A bűvös vadász”; végre negyedik előadásul „Faust” és „A zsidónő” egyes részei.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium Szász Lajos VI. osztályú adóhivatali ellenőrt a naszói m. k. adóhivatalhoz IV. osztályú ellenőrére nevezte ki.

A kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság Henter Lajost díjaz számgyakoroknak nevezte ki.

Az orosz czárné Nápoly közelében készült tölteni a nyarat s a vonat, mely Pétervárból Olaszországba fogja szállítani, valóságos mozgó palotát képez. A vagonok kétszer hosszabbak a rendeseknél s éhez mért szélességűek, miért is kétség támadt, vajjon át lehet-e hatolni e vagonokkal a szűke szabott olasz alagutakon, s hogy bizonyosságot szerezzenek magoknak, a legnagyobb vagonnal próba tétel, mely minden kételyt eloszlatott. A czári vonaton vannak, konyhák, ebédlők, salonok, pipázó szobák és hálótermek úgy, hogy át lehet rajtuk utazni egész Európát anélkül, hogy lekellene szállani.

Bergheer színházában tegnap este már nem voltak annyian, mint eddig rendszeren lenni szoktak; pedig a bűvész ur mutatványai tagadhatatlanul kitűnők és szépek; különösen kiemelendők a vízművészeti mutatványok: a sugárzó, gyöngyöző pompás színváltozatok valóban meglepők. A harmadik műsorozat, — mint halljuk — még nagyobb szerű fogna lenni, mint az eddigi kettő.

Szucsány és Tóthmájer belmonostor-utcai férfiruha-raktárban alkalmunk volt látni azon szép quaker, mely a bécsi világkiállításra készült, nagy gondal van kiállításra.

A „Journal Officiel” azon vigasztaló tudósítást hozza, hogy a keresztények üldözése Japánban megszűnt. Idevonatkozólag ezt írja: „A kormány a japáni francia consulól Yokohamából febr. 24-ről Honkongból márcz. 4-ről távirat útton értesült, hogy a japáni kormány visszavonta a keresztény vallás elleni rendeleteit, és szabadon bocsátja mindazon keresztényeket, kik e rendeletek folytán 1870. befözáltak.

A durranó lég áldozatává esett több bányamunkás a múlt hét végén a pécsi városi közsémbányában. A munkások egyike ugyanis vigyázatlanságból a lámpa meggyújtása végett gyujtot, mire a bányában levő durranó lég őt, négy társával együtt, kik mindannyian fiatal házas emberek voltak megfojtotta.

Meghívás a kolozs-Jobokamegyei néptanítók egyletnek nevelés-oktatási szakbizottsága által a lutheránus elemi iskolában 1873-ik év márcz. hó 16-ik napján, d. u. 4 órakor rendezendő nyilvános fő előadásra a nevelésügy barátokat tisztellett meghívja a bizottság. Fölolv: Sárdi József.

Uj trottoir kövezet Egy amerikai a bécsi tanácshoz az iránt folyamodott, hogy saját költségén egy bizonyos meghatározott területen kiérletet tehessen ruzekony tapasz állományu anyagával.

Vilmos német császár ajándéka. Két III-ik Napoleon-lele francia áru fekszik jelenleg Seltenhofer Frizyes soproni jóhírű harangöntő gyáranak udvarán. Ez ágyukat egy sopronmegyei ágostai hitvallású község kérte a diadalmas porosz kormánytól, hogy belőlök harangokat öntessen. Az ágyuk hátulján szalagos koszoruban láthatni az „N” betűt s fölötte a császári koronát, a végkerületen pedig „6. Mai 1854.”

Amadé volt spanyol király most már ismét Aosta herceg, I. hó 8-án családjával együtt visszaérkezett Olaszországba. Genuában, Turinban nagy néptömeg nagy ünnepélyességgel fogadta a hazatérőt.

Nemzeti színház.

Csütörtökön márcz. 13-án „A jó barátok.” Irta Sardou. Igen jeles francia vígjáték, mely gyakran, s mindannyiszor nagy tetszés közt adatik s inpadunkon. A mi az előadást illeti, általában véve kielégítő volt. Kovács (Tholosan) remekül járszott; Szentgyörgyi Caussade szerepét igen helyes fölfogással és nagy gondal sze-

mélyesíté Mátra i (Marecca) jól alakított, Krassz n a i Maurice szerepében általános tetszést aratott, Egressi (Abdallah) mint zuáv kitűnő alak volt s játéka kifogástalan volt, Parragról szintén dicsőreleg szólhatunk, Fodoriné (Czecczila) Eichner Anna (Emilia) Kőrösiné (Vigneuxné) és Beckőkiné (Jenny) mindnyájan igyekeztek szerepeiknek megfelelni. Közönség közep számmal.

Csikszeredai márcz. 5-ki piaciár.

Egy pár szép ökör 300 frt, egy pár közepes 250 frt, egy pár szép tehén 180 frt, egy pár közepes 120 frt, egy pár sertés 40 frt, egy pár szopó malac 2 frt, egy pár juh 18—20 frt, egy pár szép ló 300—350 frt. Egy pár szép csikó 90—100 frt. Egy pár pulyka 4 frt. Egy pár lud 1 frt 60 kr. Egy pár csirke 60 kr. Marhahus fontja 18 kr. disznóhus fontja 24 kr, füstölt szalona fontja 48 kr, fagygyu mázsája 15 frt, zsir kupája 1 frt 20 kr, a vaj k. 1 frt 60 kr, tiszta buza (Erdélyi 16 kupással) vökája 2 frt 50 kr, eleybuza v. 2 frt. rozs v. 1 frt 76 kr. Arpa v. 1 frt 33 kr, zab v. 60—66 kr, br. Borsó v. 1 frt 70 kr. Paszuly v. 1 frt 70 kr. Egy véka lenmag 3 frt. Kendermag v. 2 frt, mogyoró v. 2 frt, kupája 16 kr, pityóka v. szép kék 80, Egy v. asszuszilva 2 frt 50 kr, zsemlekása kupája 26 kr, rizskása k. 48 kr, köleskása k. 15 kr, Arpakása k. 28 kr, a fehér czukor fontja 40 kr, kávé fontja 80—86 krajczár, szőlő fontja 40 krajczár, a gáz kupája 32 krajczár, mák kupája 40 krajczár, Tojás darabja krajczár, Bor kupája ó 36 kr., új 48 kr., sőr k. 20 kr., széna szekere törvényterű (1° magas, 2° hosszú, 1° széles) 10 frt, sarju szekere 15 frt, szalma szekere, őszszalma 2 frt, tavaszszalma 4 frt, a zsup kalangyája (26 kéve) 1 frt, a kender kalangyája 1 frt 33 kr., a len kalangyája 2 frt, lenmagolaj kupája 1 frt 28 kr., kendermagolaj kupája 1 frt 20 kr., a búfia százaz öle 5 frt, nyers öle 2 frt, a cserép ezre 16 frt, a téglá ezre 9 frt, montliszt kupája 24—28 kr. fokos deszka párja 60 kr. dracnic ezre 10 frt.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márcz. 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márcz. 10-én megváltoztatván, következő menetrenddel indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul naponként háromszor, reggeli 8, delután 4 és estvéli 7 órakor, a delutáni 4 órai menet Szeged, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti össze várakozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyorskocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul naponként kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a Nagyszeben, Segesvár, Károlyfehérvár és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindig két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jönn is a három irányból, a tovább szállításra bizonyos számúhassanak.

Kolozsvárról Szamosújvárra és Deésre naponta kétszer, reggeli 8 és delután 3 órakor.

Deésről Szamosújvárra és Kolozsvárra naponta kétszer, reggeli 7 és delután 1 órakor.

Árszabály 30 font szabadpodgyászszal: Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I-ső és közbelső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. Kolozsvárról Szamosújvárig vagy vissza I. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Kolozsvárról Deészig I. és közbelső Coupe 3 ft 20, hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárjával mértföldenként számítatnak, azon megjegyzéssel, hogy a megkezdett méföld egészbe számítatnak.

Minthogy a t. cz. utazó közönség kényelmére az intézet minden lehető kényelemről gondoskodik, reméli további pártfogásaikat is megnyerhetni.

Kolozsvárt, márcz. 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.
gyorsutazási tulajdonos és igazgató.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Márcz. 13-ról. 1873 5% metaliques 71.20 nemzeti kölcsön 73.50. 1860-diki államkölcsön 104.80. Bankrészevények 981. Hitelrészevények 337.75. London 109.10. Ezüst 108.10 Cs. kir. arany — 20 frankos arany 8.73 Földterhermentesítési kötvények: Magyar 81. 40. Temesi 80.25. Erdélyi 79.25. Horv. Szlavon 83.25.

Felölös szerkesztő Sándor János.

A

DEUTSCHE ZEITUNG

301 számában, melléklet 5 oldal, 1872 november 1-jén következő figyelemre méltó ezikkel hoz:

WILHELM FERENCZ, vértisztító-theája.

Sok hang fekszik előttünk ezen ismeretes gyógyszer felől, s az olvasók tájékozása végett közlünk itt azok közül néhányat: dr. Rust nyilvános gyűlésen mondá e szerről: A Wilhelm-féle vértisztító thea megérdemli a népszerű nevet, mert évenként ezer meg ezer példát nyújt szerencsés hatásáról csúzos és közhvényes bajoknál, oly szer, a melyhez gazdag és szegény folyamodik s tőle segélyt vár; egy szer, a melyet a legtekintélyesebb orvosok meggyőződésből ajánlanak. Dr. Röder így ír a „Medicinische Wochenschrift”-ben: A Wilhelm-féle vértisztító-thea egy gyógytani törvények szerint különösen sikerült vegyítése oly növény-anyagoknak, a melyek különös befolyást gyakorolnak a bőr nedves részére, a melyekben a bőr ruganyossága s atmoszférája közt létező zavar következtében fájdalom nyilvánul s néha elviselhetlenné válik. Udvari tanácsos és tanár Oppolzer azt mondja egy csúzos beteg ágyánál: Wilhelm vértisztító-theája közelebb figyelmet érdemel, mert sok beteg a kinek használatát megengedtem, hatását nagyon dicsérte.

674 2-3

Hamisítástól és csalódástól óvás

A megvételnél figyeljen a t. cz. közönség örvényes védbélyegemre és czégemre, a mely minden pakét külső oldalán látható, hogy hamisítvány által meg ne csalódtassék.

A valódi Wilhelm-féle csúz- és közhvény ellenes vértisztító-thea csak Wilhelm első nemzetközi csúz- és közhvény ellenes vértisztító-theája gyárából Neunkirchenben, Bécs mellett, vagy a lapokban kijelölt raktárakból kapható.

Egy 8 adagra osztott pakét, orvosi utasítás szerint készítve, használati utasítással többféle nyelven 1 frt. csomagolás és bélyegért 10 krajczár.

A közönség kényelme végett kapható még Wilhelm csúz- és közhvényellenes vértisztító-theája.

Kolozsvárt: Binder Károly a sz.-háromságához címzett gyógyszerárba.

Beszterezén: Dietrich és Fleischernél.
Gy.-Fehérvárt: Bíró M.-nál.
Brassóban: Jekelius A.-nál.
M.-Vásárhelyt: Bucher Miksánál.
N.-Bányán: Haracek J.-nél.
N.-Sajon: Milde A. orvosnál.
Budán: Wlassek Ed. gyógyszerésznél.
Pesten: Török J.
N.-Szebenben: Thalmer és társánál.
Sz.-Régenben: Leonhardt S. és J.-nél.
Segesvárt: Teutsch J. B.-nél.

Figyelmeztetés.

Megóvás végett csalásoktól kériük arra ügyelni, hogy Wilhelm csúz- és közhvényellenes vértisztító-theája minden raggyén név vonásom vörös színben látható legyen.

Legnagyobb nyereményi valószínűség

260 húzásra

13 főnyeremény ezek közül	300 000 forintos,
2	280 000
2	250 000
7	220 000
8	200 000
5	150 000
2	110 000

és más számos 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 ftos stb. nyereményre játszhatni egy részletjeggyel

játéktársulatunk A. csoportozata

által, 19 résztvevő közt, 25 évnegyedes 7 ft. részletfizetéssel.

Ezen kedvelt csoportozat magában foglalja

az Ausztriában létező összes állam- és magán-kölcson-sorsjegyeket

melyek árfolyam szerinti eladásából befolyó összeg a résztvevők közt teljes befizetés után egyenlően felosztatik. A törvényes bélyeg-illeték ezen okmányt egyszer-mindenkorra 1 frt. 30 krajczár.

Mindjárt az első évnegyedes 7 ft. részlet befizetésével játszani a következő sorshuzásokra:

Hitel-sorsjegyekre,

april 1-én, a Rudolf-sorsjegyekre ugyan azon napon, az 1864-ki sorsjegyekre april 15-én, a Keglevich-sorsjegyekre május 1-én stb.

A legközelebbi húzásokra

ajánljuk játéktársulatunkat

20 drb. hitelsorsjegyre, negyedéves részletekben 13 frtjával, vagy havi részletekben 10 frtjával, bélyeg 2 frt. 55 kr. Húzás april 1-én, főnyertes 200,000 ft.

20 drb. töröksorsjegyre, havi részletekben 5 frtjával, bélyeg 99 kr. Húzás april 1-én, főnyertes 600,000 frank.

20 drb. 100 frtos 1864-ki sorsjegyre, negyedéves részletekben 9 frtjával vagy havi részletekben 8 frtjával, bélyeg 2 frt. 55 kr.

20 drb. 50 frtos 1864-ki sorsjegyre, negyedéves részletekben 5 frt vagy havi részletekben 4 frt, bélyeg 99 kr. Húzás april 15-én, főnyertes 220,000 ft.

Részletleveleket

egyes sorsjegyekre és tetszés szerinti sorsjegy csoportulatokra, hol az első részletbefizetés-től kezdve egész egyedül minden nyereményre játszhatni, eladunk negyedéves és havi részletekben a legolcsóbb feltételek s a legelőnyösebb összeállítás mellett.

Az osztr. iparbank váltóirodája, e öb F ü r s t E d e

Bécs, Sternwart Nr. 2.

(Utányomat nem díjaztatik. 746 3-8

Hirdetmény.

Alóli tisztelettel jelenti a. n. é. közönségnek, hogy b.-középutczában a „Kisegítő pénztár-egylet” melletti földszinti

bútorraktárát

a legizletesebb és legnagyobb választéku bútorakkal ujjonan berendezte s ezek nálla a legjutányosabb árban és felelősség mellett kaphatók.

Kaphatók továbbá alóli gyárában épületekhez szükségelt készletek u. m. padozatok, tölgyfa koczkák padozathoz, több százra menő kész ajtók, ablakramák, táblák sat. s mind ezek tökéletesen jól kiszaradt ép anyagból elkészítve.

Ajánlja továbbá Hunyadmegyében Zsombok határan felfedezett nagyválasztéku s bár mely nagyságu kőtbláit, melyek felülmulják ugy szilárdságukra, mint szépségükre a külföldi márványtblákat.

Elvállal továbbá szakmájába vágó mindenféle megrendeléseket, melyek gyors és felelősség melletti pontos teljesítésére magát kötelezi.

Bizván a nagy érdemközönség eddigi kegyes pártfogásában s ajánlva magam továbbra is.

Haller Ferencz,

asztalos mester.

752 2-10

A hirdlapokban bármely

könyvkereskedés által

hirdetett könyvek, hangjegyek, általam

gyorsan és

azonnal kaphatók.

Demjén László

A legújabb könyvek az iródom minden ágából azonnal kaphatók vagy megrendelhetők s

videkre is rögtön elküldetnek

Legújabb hangjegyek. Im a- és ajtatossági könyvek, egy szériu orosz, ukránban díszkötésben. Iskolai könyvek, nagy választékban

(620) 23-

Zongorák 300 ftól 450 ftig.

Pianinok 350 ftól 450 ftig.

Használt zongorák 80 ftól 180 ftig.

a legolcsóbb áron a minőség szerint, jótállás mellett.

A bécsi Commissions-Bank váltóírodája Schottenring Nr. 18 vételjegyeket bocsát ki

alább feljegyzett sorsjegy csoportokra, s ez összeállítások már azért is a legelőnyösebbek közé számíthatók, mert egy ily vételjegy minden tulajdonosának alkalom van nyújtva, minden fő- és melléknyereményt egyedül megnyerhetni, s ezenkívül 30 frank arany és 10 frt. bj. kamatfelvételben részesül.

A. csoport (évenként 16 húzás.)

Havi részlet 10 frt. Az utolsó részlet lefizetése után mindenki következő 4 sorsjegyet kap:

1 5%-kos 1860-ki 100 frtos államsorsjegy, főnyeremény 300,000 ft. a kihuzott sorozatos jegyet 400 frton visszaváljuk.

1 3%-kos 400 frankos török cs. sorsjegy, főnyeremény 600,000 frank, 300,000 frank aranyban.

1 braunschweigi hercegi 20 talléros sorsjegy, főnyeremény 80,000 tallér levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tirol) sorsjegy, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport (évenként 13 húzás.)

Havi részlet 6 frt. Az utolsó részlet lefizetése után mindenki következő sorsjegyeket kap:

1 3%-kos török cs. 400 frankos államsorsjegy, főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban

1 braunschweigi hercegi 20 talléros sorsjegy, főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

Szász-meiningeni sorsjegy, főnyeremény 45,000, 15,000 német ért.

Továbbá vételjegyek ötöd 60-ki 5%-kos államsorsjegyekre, havi részlet 6 frt.

Továbbá vételjegyek egész 1864-ki sorsjegyekre, havi részlet 10 frt.

Továbbá vételjegyek fél 1864-ki államsorsjegyekre, havi részlet 4 frt.

Továbbá vételjegyek fél magyar-sorsjegyekre, havi részlet 3 frt.

Továbbá vételjegyek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre, havi részlet 2 frt.

Továbbá vételjegyek Innsbrucki sorsjegyekre, havi részlet 2 frt.

A tőzsdé-iroda átvész ezen-kivül, valamint a bécsi commissions-bank váltóirodája is minden, bármilyen nevet viselő bank-, váltó- és tőzsdé-üzletet.

Látváltók, valamint hitellevelek Európa és Amerika minden nagy piacaira a legjutányosabban állítanak ki.

Megrendelések az itteni piacról és a vidékről igen gyorsan, szilárdul és pontosan teljesítenek, s a tőzsdé-iroda által vásárolt értékpapírokra, és váltókra, a pénzpiacz időnkénti állásához képest a legjutányosabb feltételek mellett adatik kölcsön.

Az üzleti helyiségek naponta reggel 9-től este 6 óráig maradnak nyitva.

Videki megrendelések pontosan és utánvétel mellett is eszközöltetnek. Nyeremény lajstromok minden húzás után ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés útján a eskor szakorvossa dr O Killisch, Berlin, Louisenstrasse 45. E pillanatban 1000-nél több betege van kezelése alatt. 661 31-*

Demjén László

m. k. egyetemi könyvtárusnál Kolozsvártt megjelent és általa minden könyvkereskedésben kapható:

Kolozsvár története.

Oklevéltárral. (1.) Ős-, ó- és középkor. (513. Kr. e. — 1540. Kr. u.)

Egy külön kötet világsító rajzokkal. (36 tábla.)

Irtta Jakab Elek.

135-*

Ára 10 frt.

(327)

E minden tekintetben nagy, epochalis munkát itt hosszasan dícsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjeszteni, hogy a nagyszorgalmu és szakutódos íróba minél több kedvet öntsen e munka folytatására, melynek legérdemesebb része az ujabkor története lesz. A ki megszerezte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklél fogja lapozgatni és benne bvárakodni, s a folytatását minden áron megszerezni magának.

Székely oklevéltár.

Kiadja a m. történelmi társulat kolozsvári bizottsága,

szerkesztette

Szabó Károly.

I. kötet 1211 — 1519. 1872 Ára 2 forint.

(694)

15-*

Eladó telek.

Kolozsvártt a főtértől csekély távolságra, a májális (házsongárd) utca 36. házszám alatti 2 magyar hold területű telek, a rajta levő három külön lakház és gazdasági épületekkel együtt szabad kézből örök áron eladó. Értekezhetni megirt helyen lakó tulajdonossal.